

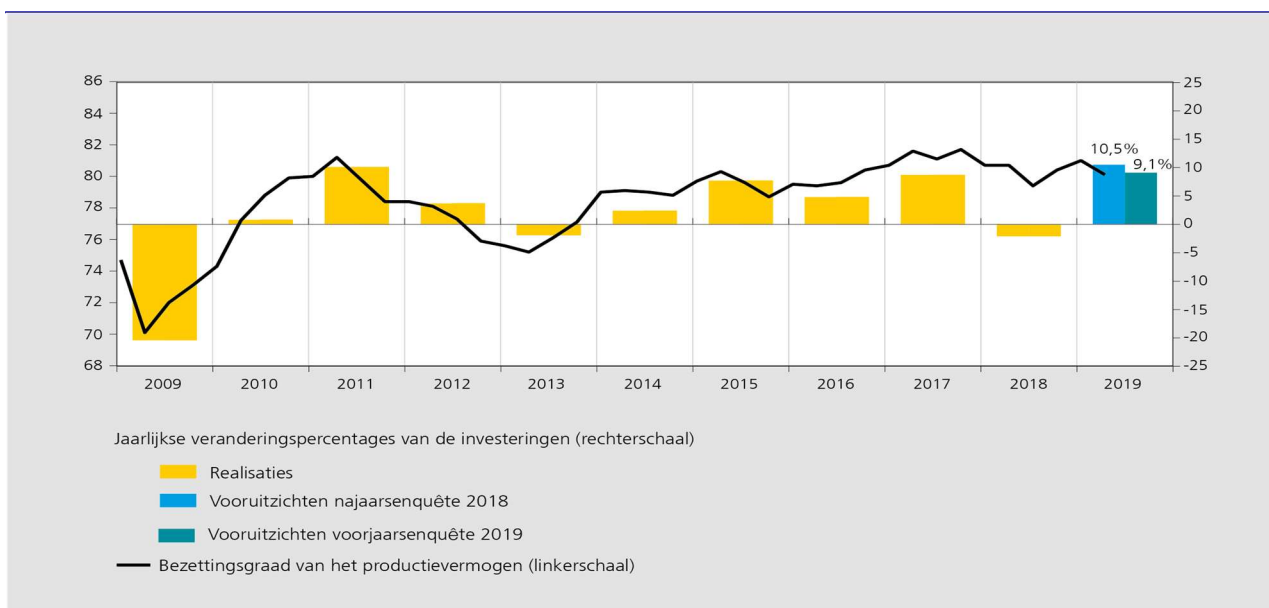
PERSCOMMUNIQUÉ

Resultaten van de enquête naar de investeringen in de verwerkende nijverheid

De investeringen van de ondernemingen zullen zich herstellen in 2019

- Na de teruggang die werd opgetekend in 2018, bevestigden de ondernemers van de verwerkende nijverheid hun vooruitzichten van hogere investeringen in 2019.
- Zowel de kmo's als de grote ondernemingen zouden hun investeringen verhogen.

GRAFIEK 1 VERLOOP VAN DE INVESTERINGEN¹ EN HET PRODUCTIEVERMOGEN

¹ Volgens de halfjaarlijkse enquête van de NBB; veranderingpercentages van de investeringen uitgedrukt in lopende prijzen (exclusief leasing).

De Nationale Bank van België houdt tweemaal per jaar, in de lente en in de herfst, een enquête naar de investeringen van de ondernemingen uit de verwerkende nijverheid.

Afname van de investeringen in 2018

Volgens de resultaten van de voorjaarsenquête 2019 zouden de investeringen in vaste activa – uitgedrukt in lopende prijzen – in 2018 met 2,1 % zijn afgenomen ten opzichte van 2017. Die daling ging gepaard met een inkrimping van de bezettingsgraad van het productievermogen tijdens de eerste helft van 2018, die werd gevolgd door een kortstondig herstel aan het einde van het jaar, en met een verzwakking van het ondernemersvertrouwen in de verwerkende nijverheid gedurende heel 2018.

De vermindering van de geïnvesteerde bedragen in 2018 is echter het gevolg van uiteenlopende ontwikkelingen binnen de bevraagde industrieën. Zo kon een duidelijke stijging van de investeringen in meerdere sectoren, waaronder de productie van bouwmaterialen, de chemische nijverheid en de technologische nijverheid, een aanzienlijke verzwakking van de investeringen in de petrochemische nijverheid, de textielnijverheid (uitgezonderd confectie en breigoed), de automobielnijverheid, de staalnijverheid, de houtverwerkende nijverheid, de voedingsnijverheid en de papier- en kartonproductie, niet compenseren.

Die neerwaartse ontwikkeling van de investeringen werd in nagenoeg alle ondernemingsgroottes opgetekend, met uitzondering van de grote ondernemingen (met 250 tot 499 werknemers) waar de investeringen nog licht gestegen zouden

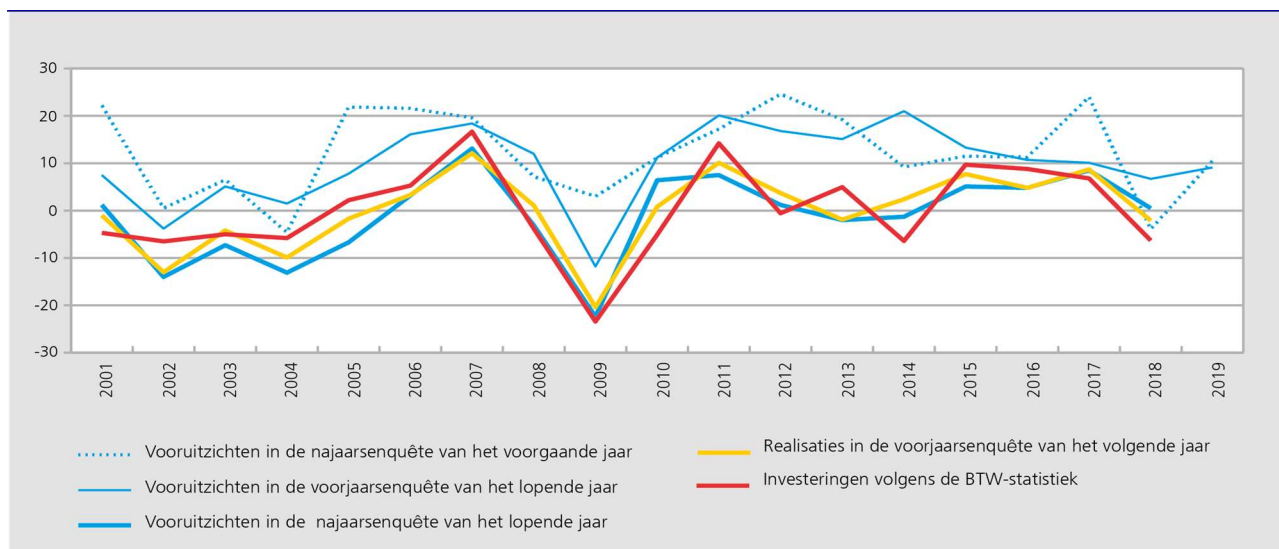
zijn in 2018. Bovendien ging het om een algemene afname van de investeringen, met uitzondering van een duidelijke versnelling van de investeringen in de ondernemingen met een exportaandeel tussen 61 en 80 %.

Stijging van de investeringen verwacht in 2019

Voor 2019 bevestigen de ondernemingen dat ze verwachten dat hun investeringen met zowat 9,1 % zullen toenemen, wat echter een lichte daling is ten opzichte van de enquêteresultaten van het afgelopen najaar, waarin de ondernemers uitgingen van een stijging met 10,5 %. De investeringen zouden sterk opgevoerd worden in de non-ferrometaalnijverheid, de papier- en kartonproductie, de beton- en cementnijverheid, de textielnijverheid (uitgezonderd confectie en breigoed), de chemische en kunststofnijverheid, de voedingsnijverheid en, in mindere mate, de petrochemische nijverheid.

De stijging van de investeringen in 2019 zou hier gelden voor alle ondernemingsgroottes, en niet alleen voor de heel grote ondernemingen (met meer dan 500 werknemers), zoals bleek uit de najaarsenquête. De exportaandelen in aanmerking genomen, zouden de investeringen moeten versterken in alle ondernemingscategorieën, met uitzondering van de ondernemingen die het minst op de buitenlandse afzetmarkten zijn gericht (waarvan het exportaandeel onder de 20 % ligt).

GRAFIEK 2 **BEDRIJFSINVESTERINGEN IN DE VERWERKENDE NIJVERHEID: VOORUITZICHTEN UIT DE HALFJAARLIJKSE ENQUÊTE EN REALISATIES**

1 Bronnen: NBB - halfjaarlijkse enquête, veranderingspercentages van de investeringen uitgedrukt in lopende prijzen (exclusief leasing), Statbel.

Toelichting: De definitie van investeringen is restrictiever voor de enquête van de Bank dan voor de btw-statistieken, aangezien immateriële activa en leasing daarin niet zijn opgenomen. Gemiddeld beschouwd is de enquête naar de investeringen evenwel representatief voor ongeveer 50 % van het investeringsbedrag van de verwerkende nijverheid zoals dat in de btw-statistieken is weergegeven.

De investeringsvooruitzichten die de ondernemingen in de enquête van de Bank meedelen, vormen een goede indicator voor de grote tendensen van de investeringen (vertraging, versnelling), maar de strikt cijfermatige ontwikkelingen moeten met de nodige omzichtigheid worden geïnterpreteerd, aangezien het verschil tussen de vooruitzichten en de uiteindelijk geïnvesteerde bedragen vaak aanzienlijk kan zijn. In de najaarsenquête van het voorgaande jaar overschatten de ondernemingen immers systematisch hun investeringsvooruitzichten voor het komende jaar, in de voorjaarsenquête van het lopende jaar stellen ze zich vervolgens gematigder op, en in de najaarsenquête van het lopende jaar ten slotte geven ze een raming die zeer dicht bij de uiteindelijk opgetekende cijfers ligt.

Een van de mogelijke verklaringen voor die systematische opwaartse vertekening in de enquêtegegevens is dat de ondernemers daarin veeleer hun bereidheid om te investeren zouden uitdrukken, maar dat die investeringsbereidheid uiteindelijk wordt afgeremd door externe elementen waarop de ondernemers minder vat hebben, of waarop ze moeilijker kunnen anticiperen. De gebruikelijke voorzichtigheid is dus des te meer geboden voor 2019 gezien de vertraging van de mondiale groei en de nog steeds grote onzekerheden, met name in het vlak van de internationale handelsrelaties.